

Küsimus: Ühistranspordi seaduse järgi võivad riigisisestel liinidel tasuta sõita lisaks eelkooliealistele lastele ka puudega lapsed, sügava puudega 16-aastased ja vanemad isikud ning sügava või raske nägemispuudega isiku saatja või nägemispuudega isikut saatev juhtkoer. Ent millega puudega inimene saab tõendada, et tal on tasuta sõiduõigus?

Vastus: Puudega inimesel on võimalik puuet tõendada kehtiva tähtjalise või tähtjatu ekspertiisiotsusega, mis tuleb esitada koos pildiga varustatud isikut tõendava dokumendiga.

Aastate jooksul on puuet tuvastavate komisjonide koosseisu ja nimetust õigusaktidega mitu korda muudetud, mistõttu võivad inimestele väljaantud otsusevormid kanda erinevaid nimetusi, kuid on siiski samaaegselt kehtivad.

Seega, kui teil on olemas üks alljärgnevatest otsusevormidest, mille kehtivusaeg on jõus ka täna, siis võite seda kasutada ühistranspordiseadusega lubatud tasuta sõiduõiguse tõendamiseks:

vaegurluse ekspertiisi komisjoni (VEK) otsus – kuni 2002.aastani tegutsenud vaegurluse ekspertiisi komisjoni poolt väljaantud puude raskusastme määramise otsuse vorm;

arstliku ekspertiisi komisjoni (AEK) otsus – alates 2002. aastast kuni 1. oktoobrini 2008 tegutsenud arstliku ekspertiisi komisjoni poolt väljaantud otsuse vorm;

Sotsiaalkindlustusameti tehtud puude tuvastamise otsus – alates 1. oktoobrist 2008 tehtud otsus on vormistatud kahel lehel (trükitehnilisel turvapaberil), millest esimene leht sisaldab delikaatseid isikuandmeid inimese tervisliku seisundi kohta ning seetõttu seda lehte sõidusoodustust kontrollivale isikule esitama ei pea.

Tasuta sõiduõiguse tõendamiseks piisab otsuse teise lehe esitamisest, kus on olemas kõik vajalikud andmed puude olemasolu tõendamiseks;

pensionitunnistus – tunnistusele on märgitud isiku puude raskusaste ja selle kehtivuse aeg, mis on kinnitatud allkirja ja pitsatiga.

Juhul, kui ekspertiisiotsusel ei ole märgitud puude liiki (nt nägemispuue, liikumispuue vm), kuid see on sõidusoodustuse kasutamiseks vajalik, väljastab Sotsiaalkindlustusamet inimesele tema avalduse alusel vastavasisulise tõendi. Avaldus tuleb esitada elukohajärgsele pensioniametile kas isiklikult klientiteeninduses kohal käies või posti teel.

Lisaks ühistranspordiseadusest tulenevate soodustuste rakendamisele võib kohalik omavalitsus rakendada puuetega inimestele täiendavaid sõidusoodustusi, mida paljudes valdades-linnades ka tehakse. Puuetega inimeste õigusi tõendavad ka sel juhul ülalkirjeldatud dokumendid.